

10 voorwaarden voor een goede interne audit

VCA vraag 1.6 eist een beoordeling door de directie betreffende het voldoen aan de VCA-eisen. De doelstelling is om betrokkenheid van de directie gericht op het voldoen aan de VCA-eisen te bewerkstelligen. Voor het opstellen van een beoordeling moeten ook de rapportages van interne audits worden geraadpleegd.

Aangezien de structuur van de 'Arbo-norm' OHSAS 18001 en de 'milieunorm' ISO 14001 één en dezelfde opbouw kennen als de ISO 9001, is de 'auditnorm' ook geschikt voor het verzorgen van interne audits in het kader van VCA.

Hoewel interne audits in relatie tot een kwaliteitsmanagementsysteem reeds meer dan een decennium worden uitgevoerd, leveren ze lang niet altijd op wat er redelijkerwijs van verwacht mag worden. Uit onderzoek blijkt dat er een tiental voorwaarden zijn die het effect van interne audits in positieve zin kan beïnvloeden.

De tien belangrijkste voorwaarden voor goede audits zijn.

1. Voldoende draagvlak

Er is voldoende draagvlak en directiebetrokkenheid om van interne audits een effectieve managementtool te maken. De interne audits worden behoorlijk geïntroduceerd. Om te zorgen voor voldoende draagvlak voor het houden van interne audits, is het aan te raden een zogenaamd auditverdrag te ontwikkelen en te presenteren aan het voltallige personeel. In zo'n auditverdrag zijn de rechten en plichten opgenomen van de auditdeelnemers (en dat kan iedereen zijn binnen de organisatie!). Iedereen kan het auditverdrag raadplegen. Zo'n auditverdrag zorgt voor duidelijkheid, voor inzicht in mogelijkheden, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, met als gevolg een beter draagvlak voor het houden van interne audits.

2. Voldoende getrainde auditoren

De auditoren zijn bekend met de essenties van de normen die ten grondslag liggen aan de kritische veiligheidsprestaties en voorwaarden. Een auditopleiding is daarom van essentieel belang als het auditresultaat een toegevoegde waarde moet opleveren.

3. Auditplanning is voldoende afgestemd op de kritische veiligheidsprestaties en voorwaarden.

Een effectieve auditplanning wordt opgezet en is afgestemd op kritische veiligheidsprocessen en voorwaarden zoals die zijn gedocumenteerd in het managementsysteem.

4. Onafhankelijkheid auditoren voldoende gewaarborgd

Er wordt aan voldaan dat audits niet worden uitgevoerd door auditoren die verantwoordelijk zijn voor het resultaat van een te beoordelen procedure. Het is aan

de wijsheid van een goede interne auditor om aan te geven dat het niet verstandig is dat hij of zij wordt ingezet voor het houden van een bepaalde audit.

5. Voldoende auditvoorbereiding

Auditoren gaan goed voorbereid een interne audit in door kennis van de KPI's, de inhoud van andere relevante documenten uit het managementsysteem en de bevindingen in het documentenonderzoek. Maak bijvoorbeeld een aandachtspuntenlijst die het interview vergemakkelijkt, terwijl de auditor bij de les blijft.

6. Voldoende doorvragen tijdens interviews

Er wordt voldoende doorgevraagd tijdens een auditinterview. Tijdens interne audits zijn auditoren niet bang om bij collega's afwijkingen vast te stellen. Zowel door de auditor als de auditee wordt de audit niet ervaren als een examen. Tijdens een professionele audittraining wordt hier veel aandacht aan besteed. Immers het gaat tijdens een interne audit om het beoordelen van de effectiviteit van een procedure en niet om de beoordeling van personen.

7. Rapportage is toereikend

Als het goed is, geeft de auditrapportage de verantwoording weer van de gehouden interne audit. De tekst is slechts voor één uitleg vatbaar voor de auditee (in verband met de formulering van het verbetervoorstel) en de auditklant (moet tekst begrijpen ook al is deze niet bij het interview aanwezig geweest). De auditor moet op een later tijdstip kunnen vaststellen of de verbeteractie effectief is. Ten slotte is het van belang rapportagetijd te reserveren binnen 24 uur nadat het auditinterview heeft plaatsgevonden. Hoe langer de rapportage wordt uitgesteld des te meer tijd de auditor nodig heeft voor deze rapportage, terwijl de kwaliteit van de rapportage afneemt.

8. Voldoende aandacht voor verbetermogelijkheden

Na het auditinterview is het aan de auditee om per feitenrapport met een verbetervoorstel te komen. In de praktijk levert dit vaak onvoldoende resultaten op. Het is de verantwoordelijkheid van de auditee om samen met betrokkenen te komen tot een effectief verbetervoorstel. Een auditor moet zich te allen tijde beperken tot het vaststellen van bevindingen en zich vanuit zijn rol nimmer bemoeien met de opvolging van de bevindingen.

9. Vaststelling effectiviteit interne audits is goed

Een auditsysteem moet bijdragen aan een betere beheersing van bedrijfsprocessen. Als onderdeel van de managementreview zal daarom vastgesteld moeten worden of dit ook werkelijk het geval is geweest. Ook het auditsysteem is te beschouwen als een Deming-cirkel (Plan-Do-Check-Act).

10. Management gebruikt interne audits als een managementtool

Interne audits zijn een meetmiddel om de effectiviteit van een gedocumenteerd

managementsysteem te meten. Met behulp van interne audits krijgt de leiding van een onderneming een objectief beeld van de mate van beheersing van de belangrijke bedrijfsprocessen.

Tot slot

Om zoveel mogelijk profijt te hebben van interne audits zal aan een aantal randvoorwaarden moeten worden voldaan. Pas dan kan een intern auditsysteem uitgroeien tot een volwaardig managementinstrument. Daarbij gaat het niet alleen maar om kosten, maar ook om duidelijk zichtbare baten. Want een audit die geen toegevoegde waarde levert, is verspilde tijd!

